

MENSA
ČESKO

září/2025

MODERNIZACE VÝVOJOVÉ INFRASTRUKTURY MENSY: KROK K EFEKTIVITĚ A DOSTUPNOSTI

Tomáš Kubeš, Jiří Rak

Vývoj internetových služeb pro Mensu vstupuje do nové éry.

Díky soustavné práci dobrovolníků a štědré podpoře technologických partnerů se nám daří výrazně modernizovat infrastrukturu, která tvoří technologické srdce naší organizace.

Migrace na GitLab Ultimate

Zásadní změnou je přechod z původního on-premise GitLabu na moderní SaaS variantu GitLab Ultimate. Jako nezisková organizace jsme tuto verzi získali zdarma pro až 25 vývojářů. Výhody nové platformy:

- lepší dostupnost a snadnější správa,
- pokročilé nástroje pro projektové řízení,
- bezproblémová migrace všech repozitářů.

Chceme tímto povzbudit všechny dobrovolníky, kteří se chtějí zapojit, aby si založili GitLab účet spojený se svou @mensa.cz adresou a požádali o přidání do vývojářské skupiny během nadcházejících vývojářských večerů.

Nová VPN a přesun serverů

Další důležitý milník představuje migrace vývojových serverů a VPN infrastruktury.

Dlouholeté řešení hostované u Martina Sedláčka postupně nahrazuje nové řešení pod taktovkou Aleše Novotného, které je právě nasazováno.

Předpokládáme, že nová VPN bude výrazně přátelštější pro uživatele, a přitom zajistí stabilitu a bezpečnost, na kterou jsme zvyklí.

Dockerizace a lokální vývoj

V rámci modernizace pracujeme také na dockerizaci intranetu, díky které si bude moci každý aktivní vývojář jednoduše spustit vývojový server i na vlastním počítači. Tím zpřístupníme vývoj většímu počtu dobrovolníků a snížíme technickou náročnost zapojení.

Účetnictví v cloudu – přechod do Azure

Souběžně probíhá také migrace účetní infrastruktury. Ta se přesouvá z hostingu u Martina do Microsoft Azure, kde jsme jako neziskovka získali potřebné virtuální stroje zdarma. Tento krok zajišťuje vyšší spolehlivost, škálovatelnost a budoucí rozvoj.

Zvláštní dík patří Martinu Sedláčkovi, který od roku 2016 neúnavně spravoval vývojovou a účetní infrastrukturu Mensy. Jeho přístup byl:

- maximálně spolehlivý,
- pečlivý a zodpovědný,
- nezastupitelný pro chod vývojových služeb.

Děkujeme, Martine, za roky oddané práce a neocenitelnou podporu. Bez tebe by vývojové prostředí Mensy nevypadalo tak, jak ho známe.

MENSA AKADEMIE 2025 – UŽ 13. ZÁŘÍ

Druhý ročník Mensa Akademie se blíží – v sobotu 13. září 2025 se opět potkáme na Novotného lávce v Praze. Kompletní, ještě pestřejší program s novými tématy (a poprvé se sekci přednášejících do 25 let) je k dispozici na akademie.mensa.cz.

Pokud by vás tedy zajímala například přednáška o hobby horsingu, historii léků proti bolesti či influencerství, lámete si hlavu, jak na reality show Bachelor pohlíží její účastník nebo jak počítače hrají hry, případně pokud chcete proniknout do tajů tvorby animovaného filmu, nespomeňte se co nejdříve registrovat.

VÝHODNÝ
reklamní čtvereček
pro členy Mensy
za 300 Kč

více informací na
magazin.mensa.cz/pro-inzerenty

*Nadané dítě?
Adhd?
Pas?*

Theraplay.CZ
Dětská psychologická poradna

**KURZY
KERAMIKY**

**JAKUB OTH
KERAMISTA.CZ**
Ptáček: Tereza Kodešová

PRAHA

VÝSLEDKY MENSOVNÍ FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE 2025

Dita Sedláčková

DOSPĚLÁ

1 What Lies Beneath Zuzana Kořínková

2 Kruh Alena Kudláková

3 Klid před bouří
Marie Wagnerová

DĚTSKÁ

1 Zřícenina Berenika Brázdová

2 Soutěska David Votava

VÍTÁME NOVÉ ČLENY!

Sabina Bartoníková, Kateřina Bejčková, Martin Březina,
David Čep, Dalibor Doubek, Tamara Drobíková, Jan
Hanuš Fousek, Jakub Fridrich, Matěj Gebauer, Veronika
Gundartseva, Jaroslav Hasenköpf, Petra Hnátková,
Václav Hopjan, Natálie Joja, Karolína Karásková, Jan
Katz, Petr Kieler, Tobias Kolář, Adam Krajčíšek, Vojtěch
Laufer, Rozálie Leupoldová, Marek Lhota, William Murray,
Kateřina Nedělová, Teodor Novák, Matyáš Pokrupa, Vítek
Rak, Michaela Rybová, Dimitri Samadbegishvili, Amelie Isabel
Skalková, Adam Slivka, Jan Stejskal, Alena Šafaříková, Marek
Tomáš, Viktor Valent, Josef Vasilišin, Přemysl Voborský,
Šimon Vypel

POZVÁNKA: 10. ROČNÍK LITERÁRNÍ SOUTĚŽE

Eliška Anna Kubičková

SIG Literární tvorba pořádá již 10. ročník tematické literární soutěže.

Vzhledem k tomu, že se jedná o jubilejní ročník, rozšířili jsme letos obor – soutěží se v samostatných kategoriích próza a poezie. Jsou také dvě soutěžní témata: „Až uvidím polární zář“ a „Ticho“. Uzávěrka je na konci roku 2025.

Slavnostní vyhlášení s autorským čtením plánujeme na září. Soutěž není věkově omezená, jsou samostatně vyhlašovány kategorie dětí do 14 let a mládeže 15 až 17 let. Pokud by se zúčastnilo víc autorů z Mensy, můžeme jako bonus vyhlásit i soutěž o nejúspěšnějšího mensana/mensanku.

Odměny pro vítěze: příspěvky, které se umístí, plus některé další vybrané jsou publikované v tištěném sborníku a v časopise Mensa. Vítězové mají možnost vystoupit v autorském čtení v Praze. Také obdrží věcné ceny a diplomy; všichni účastníci dostávají diplom a certifikát za účast v elektronické podobě. Informace a přihlášky ke stažení jsou na stránce: elize.eu/SIG.html.

Těšíme se na vaše příspěvky!

POZVÁNKA: ČTYŘLÍSTEK PRO ŠTĚSTÍ

Eva Erbsová

Eva Erbsová představuje v malém sále Emauzského opatství retrospektivu svých prací z období posledních deseti let, zahrnující především malířskou tvorbu, doplněnou také o grafiku a objekty.

Jak už je u malířky zvykem, inspirace přichází z bezprostředního zaujetí známými místy nebo příběhy, například z české historie. Letos k těmto příběhům patří i připomínka osudného náletu v únoru 1945; čtyřlístek „pro štěstí“ je současně fragmentem vitráže, která se dochovala ve zničeném klášterním kostele, a stůl v centru výstavy symbolizuje opuštěné místo, rodinu, která svůj společný oběd nedokončila.

Jinak se ale výstava nese spíše v radostném duchu, září barvami květin a oslavuje půvaby především historické Prahy. Královskou cestu představují domovní znamení načrtnutá na skle, státnická rozhodnutí pečeti. Abstraktním tónem jsou čtvercové obrazy. I ty ale mají svůj základ v realitě, v pozorování pohybu slunce ve čtverci rajskeho dvora.

Výstavu je možné navštívit v rámci prohlídky Emauzského opatství, od pondělí do soboty od 11 do 17 hodin.

POZVÁNKA: VÝSTAVA VLADIMÍR ROLČÍK

Vladimír Rolčík

Dne 2. srpna se uskutečnila vernisáž výstavy kreseb, malby, řezby a užitého umění hudebníka a malíře Vladimíra Rolčíka. Výstava je instalována v prostorách staré radnice, uprostřed náměstí ve Vyšším Brodě, v městě známém především rozsáhlým cisterciáckým klášterem.

Výstavu zahájil a přítomné přivítal místostarosta města Jaroslav Marek. Poté následovala hudební chvilka, v níž vystoupil autor a za klavírního doprovodu své manželky přednesl dvě Beethovenovy písně. Pak autor vyzval přítomné diváky k dotazům týkajícím se jeho soukromého života, ale i jednotlivých výtvarných děl. Otázek bylo mnoho, beseda byla velmi zajímavá a přátelská.

Malé občerstvení, které připravilo městské infocentrum, skvěle doplnilo atmosféru celé akce.

Během několika prvních dní navštívilo výstavu jak mnoho místních obyvatel, tak turistů, a to i zahraničních.

Výstava potrvá do poloviny září – pokud tedy budete mít cestu do jižních Čech, přijďte se podívat.

Z Mensa gymnázia: začátek školního roku

mensa.click/1kw

V článku Marcely Fatrové, zástupkyně ředitelky Mensa gymnázia, se dozvíte, co všechno škola v novém školním roce plánuje, jaké projekty a aktivity studenti i pedagogy čekají, jak škola prohlubuje spolupráci s rodiči nebo jaké formy kariérního poradenství nabízí svým studentům.

Mensovní tábory

Příměstské tábory v Ostravě

mensa.click/1kx

Příměstské tábory v Českých Budějovicích

mensa.click/1ky

Pobytové tábory v Doksech a Jindřichově

mensa.click/1kz

Foto: Tábor SIGu Lišky

mensa.click/1li

Stejně jako v předchozích letech se uskutečnilo několik různých táborů pro nadané děti – a to ať už pobytové (letos v Doksech, Dolní Moravě a Jindřichově), nebo příměstské (v Ostravě a Českých Budějovicích). V článcích a fotografiích od Hany Kalusové, Marty Frydrychové, Lucie Měchurové a Milady Pytelové se o jednotlivých uskutečněných táborech dozvíte více – a třeba se i inspiřujete s programem pro své ratolety na příští rok.

Třikrát z USA

S Mensou po Karibiku a americkém jihu
[mensa.click/110](https://magazin.mensa.cz/mensa.click/110)

I love Nola: Ze zahraničního zájezdu do USA
[mensa.click/112](https://magazin.mensa.cz/mensa.click/112)

Zájezd do USA: Happy birthday Dear Charlie!
[mensa.click/113](https://magazin.mensa.cz/mensa.click/113)

Mensovní zahraniční zájezdy patří mezi populární a hojně navštěvované akce. Letošní zájezd do USA a Karibiku inspiroval hned tři z účastníků k sepsání vlastních dojmů do článku – a každý z nich, ať už od Niny Bočkové, Jaroslava Kocmana nebo Markéty Vítkové, stojí za přečtení.

Návštěva Asie na okraji Prahy

mensa.click/114

Mensan (a průvodce) Marek Kovář uspořádal prohlídku vietnamské tržnice SAPA v pražské Písnici. V článku shrnuje, co při ní účastníci viděli, zažili a ochutnali.

Setkání v Lounech

mensa.click/115

V krátkém článku Jany Elbelové o mini-mensovním setkání v Lounech zjistíte, že ne každá mensovní akce musí být obrovská svým rozsahem, aby si ji účastníci užili – a třeba vás i inspiruje k tomu podobnou akci uspořádat.

Historický úspěch českých studentů na Mezinárodní chemické olympiádě

mensa.click/116

Středoškolský student Václav Verner se ve svém článku podělil o mimořádné úspěchy českého týmu na 57. ročníku Mezinárodní chemické olympiády, který se letos uskutečnil ve Spojených arabských emirátech.

SIG Věda – Bushcraft a vzduchovky

mensa.click/117

V galerii fotek od Stanislava Wolfa se můžete podívat, co se dělo na akci SIGu Věda zaměřené na přežití v přírodě.

2025 Mensa International Scholarship Winners

Vicki Herd – International Scholarship Chair. Převzato z Mensa World Journal, č. 152, 9/25.

The Mensa Education and Research Foundation (Mensa Foundation) has announced the winners of the 2025 Mensa International and Ed Vincent Scholarships. Applicants submit an essay of up to 550 words explaining their career, academic or vocational goals and how they plan to achieve those goals. The Mensa International Scholarship is open to international (non-American) Mensans studying at non-American universities or colleges. 2025 winners are:

USD \$2, 000 – Karine Grenier of Mensa France

USD \$1,000 – Alkistis Kallinikou of Mensa Belgium

USD \$1,000 – Patric Gudis of Mensa Germany

USD \$1,000 – Giorgio Ratti of Mensa Italy

The Ed Vincent International Scholarship is open to international (non-American) Mensans studying at American universities or colleges. The 2025 winner is:

USD \$1,000 – Creagh Factor of British Mensa

A dedicated panel of international Mensan judges scores the essays and they deserve to be recognised and applauded for their efforts. The 2025 judges were: Andreas Athanasis (Mensa Greece), Aleksandra Borovic (Mensa Serbia), Willem Bouwens (Mensa Netherlands), Zabeda Abdul Hamid (Mensa Malaysia), Cinthia Reyes (Mensa Mexico), Elissa Rudolph (American Mensa) and Riaan Thomson (Mensa South Africa).

The 2026 scholarship program opens on September 15, 2025 and entries will be accepted up to January 15, 2026. All international (non-American) Mensans who are studying at universities and colleges are welcome to apply.

Important – Only current Mensa members are eligible to apply. Lapsed members will be disqualified. Make sure your membership stays current. Also, overreliance upon AI apps to compose essays will also result in disqualification. The judges prefer to feel the heart and soul of the Mensan in the essays, rather than formulaic, soulless AI text.

Welcome to Düsseldorf

Převzato z Mensa World Journal, č. 152, 9/25.

The International Mensa Gathering called IBD+ will take place from October 23rd to 26th, 2025. Mensans and their friends worldwide are invited to Düsseldorf, Germany, for IBD+, a vibrant gathering surrounding the International Board of Directors' (IBD) meeting.

With over 200 activities — lectures, workshops, company tours, escape games and museum visits — IBD+ offers a unique chance to connect, learn, and enjoy time with fellow Mensans.

Details, schedule, travel, and accommodation information are at ibd.mensa.de

You can register here: mensa.click/118

We look forward to welcoming you!

Your IBD+ Organising Committee

ibd2025@mensa.de

Join us at the 2025 Australian Mensa Conference! October 10–12, 2025 — Brisbane, Australia

Převzato z Mensa World Journal, č. 152, 9/25.

Get ready for an unforgettable weekend at the Australian Mensa Conference in sunny Brisbane!

Expect sightseeing tours, walking adventures, inspiring speakers, and plenty of games and challenges!

With 47% of Australian Mensa members under the age of 18, we're excited to offer three tailored programs:

- An adult program
- A high school-aged program
- A primary school-aged program

Come and enjoy true Aussie hospitality — there's something for everyone!

Learn more and register here:

amc25.org

Kojenci a inteligence třicátníků

Taryn Dryfhout. Převzato z Mensa World Journal, č. 152, 9/25. Přeložila Zuzana Kořínková.

Nový výzkum z Colorado University at Boulder naznačuje, že data získaná od dětí v pouhých sedmi měsících věku mohou nabídnout vhled do jejich inteligence v pozdějším životě. Pozorováním jednoduchých projevů chování, jako žvatlání, hraní si nebo sociální interakce, můžeme získat představu o kognitivních schopnostech dítěte i desítky let dopředu.

Výzkum, který byl zveřejněn v časopise Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS), vycházel z dat více než 1 000 dvojčat a ukázal, že kognitivní testy prováděné u dětí ve věku sedmi měsíců nesly překvapivě ukazatele jejich duševních schopností ve věku 30 a více let. Data pocházela z dlouhodobé studie v Coloradu, která začala v roce 1985.

Studie sledovala 1 098 dvojčat, aby posoudila roli genetiky a vlivů prostředí v různých aspektech jejich vývoje. Od svého počátku shromáždili výzkumníci obrovské množství údajů, včetně laboratorních vzorků, výsledků domácích návštěv, dotazníků, rozhovorů a testů.

Studie používala tzv. General Cognitive Ability (GCA) – obecnou kognitivní schopnost – jako prostředek pro testování kognitivních schopností dětí. GCA v širokém smyslu měří schopnost člověka učit se, uvažovat, chápat a řešit problémy, podobně jako IQ. Obecně se má za to, že GCA zůstává stabilní po celý život, protože výsledky testů osmiletých dětí často odpovídají jejich výkonu o desítky let později. Podobně i IQ testy provedené ve 20 letech často odrážejí výsledky ve věku 60 či 70 let. Jen málo studií však zkoumalo, zda lze GCA vystopovat až do raného kojeneckého věku.

Už u sedmiměsíčních dětí hodnotili vědci několik měřítek kognice, včetně vokalizace, délky soustředění (schopnosti zůstat přiměřeně věku u úkolu) a preference novosti (tendence vybírat si nové hračky před známými). Výsledky ukázaly, že tyto rané kognitivní testy mohly vysvětlit přibližně 13 % rozdílů v kognitivních výsledcích dospělých ve věku 30 let. Mezi nejlepší prediktory patřila právě délka soustředění a preference novosti.

Aby vědci pochopili, nakolik je naše kognitivní schopnost utvářena genetikou oproti prostředí, srovnávali jednovaječná dvojčata (sdílející 100 % DNA) s dvojvaječnými dvojčaty (sdílejícími asi 50 % DNA). Výsledky ukázaly, že genetika hraje významnou roli. Do sedmi let věku tvořily dědičné faktory polovinu rozdílů v GCA, které byly patrné ve věku 30 let.

Prostředí však rovněž mělo trvalý vliv – přibližně 10 % rozdílů v kognitivních schopnostech dospělých bylo možné vysledovat až k faktorům z prvních let života. Vědci již dlouho tvrdí, že první roky života jsou pro formování mozku zásadní, ale nové výsledky naznačují, že i zkušenosti z raného kojeneckého věku formují naši dlouhodobou kognici.

To znamená, že vytvoření pevných kognitivních základů v raném dětství může lidem pomoci naplnit jejich potenciál v dospělosti i ve stáří.

Studie také potvrzuje, že tzv. polygenové skóre může být užitečným nástrojem. Polygenové skóre je jakýsi genetický odhad pravděpodobnosti, že budete mít určitou vlastnost, například inteligenci, výšku nebo riziko onemocnění, na základě vaší DNA. Toto skóre je složené z genetických variant, které mají vliv na kognitivní funkce, například paměť, řešení problémů či logické uvažování. Samotné varianty sice nemají velký význam, ale dohromady vytvoří skóre, které může pomoci odhadnout kognitivní schopnosti. Srovnání těchto skóre s výsledky dvojčat ukázalo těsnou shodu s tím, co bylo možné předpovědět na základě testů prováděných v kojeneckém věku.

Nejde o první výzkum vztahu mezi chováním miminek a pozdější inteligencí. Už v roce 1994 studie na San Diego University ukázala, že raná slovní zásoba silně koreluje s pozdějším verbálním IQ a čtenářskými schopnostmi. A v roce 2009 výzkum na Chicagské univerzitě zjistil, že děti, které ve 14 měsících více gestikulovaly, měly později výrazně bohatší slovní zásobu a lepší verbální IQ.

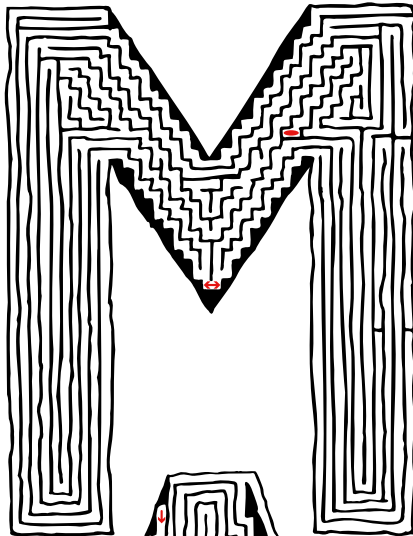
Ačkoliv se výsledek 10 % z této nejnovější studie může zdát skromný, jeho důsledky jsou pozoruhodné. Studie sice netvrdí, že veškeré kognitivní schopnosti jsou pevně dané už v sedmi měsících, ale myšlenka testovat kognici kojenců, a předpovídat tak kognitivní schopnosti ve 30 letech je vzrušující. Studie zároveň přináší důležité poznatky o dopadu raného prostředí na celoživotní kognici.

Pokud lze kognitivní schopnosti předpovědět už v kojeneckém věku, zdůrazňuje to význam tohoto období pro náš kognitivní vývoj a výsledky o desetiletí později. A i když polygenová skóre nedokážou přesně určit, jak inteligentní budete v dospělosti, poskytují návod o našem genetickém potenciálu. Je však třeba mít na paměti, že prostředí a životní zkušenosti hrají stále zásadní roli. Vaše geny určují výchozí bod, nikoli konečný limit.

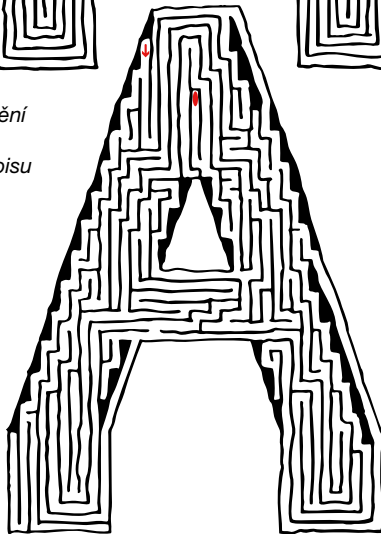

Bludiště

← Začátek
→ Konec

verzi pro vytištění
na A4 najdete
na konci časopisu

Osmisměrka – barvy

S	M	B	A	T	A	L	Z	A
T	O	A	N	E	L	E	Z	A
Ř	D	N	R	B	V	Y	T	V
Í	R	E	J	Č	Í	U	S	O
B	A	V	E	O	L	L	U	L
R	F	R	Ů	Ž	O	V	A	A
N	N	E	A	D	E	Š	A	I
A	J	Č	H	N	Ě	D	A	F
N	A	V	O	Ž	N	A	R	O

Hledej zvíře

- Na prolézačky leze bratr i sestra.
- Maminko, zahrajeme si něco?
- Ze střechy kape studená voda.
- Moje maminka se jmenuje Lenka a tatínek Jan.
- Máslo není moc zdravé.
- Je tady mokrá vana.
- Nastav mi krok o dylce půl metru.
- Neslepuj jen kousek, prosím, slep i celé letadélko.
- Pantofle mámy škodič hodil do komory.
- Skoč, kamínku, co nejdál, až tě hodím.
- V lese už ten Pavel bloudí nějak dlouho.
- Děda postavil kužel v Austrálii.
- Letos Eliška vyrostla o hodně. (dvě zvířata)

Kontakty

Redakce: redakce@mensa.cz

Šéfredaktorka: Zuzana Kořínková, zuzana.korinkova@mensa.cz, 776288979

Redakční rada: Jana Unruhová, Jan Pokorný; rr@mensa.cz

Administrativa: Zuzana Poláková, 770 177 926, sekretarka@mensa.cz

Další kontakty najdete na mensa.cz/kontakty.

Časopis Mensy Česko „Mensa“ je elektronický měsíčník. **Číslo 09/2025** (září), ročník XXXII, vychází 1. září 2025. **Uzávěrka říjnového čísla je 7. 9. 2025, listopadového 5. 10. 2025.**

Časopis připravuje redakce časopisu Mensy, zveřejnění a nezveřejnění příspěvků podléhá schválení redakční radou. **Příspěvky, připomínky a dotazy prosím zasílejte na adresu redakce@mensa.cz.** Redakce si vyhrazuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit.

Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy Česko, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na magazin.mensa.cz je šířen pod licencí Creative Commons.

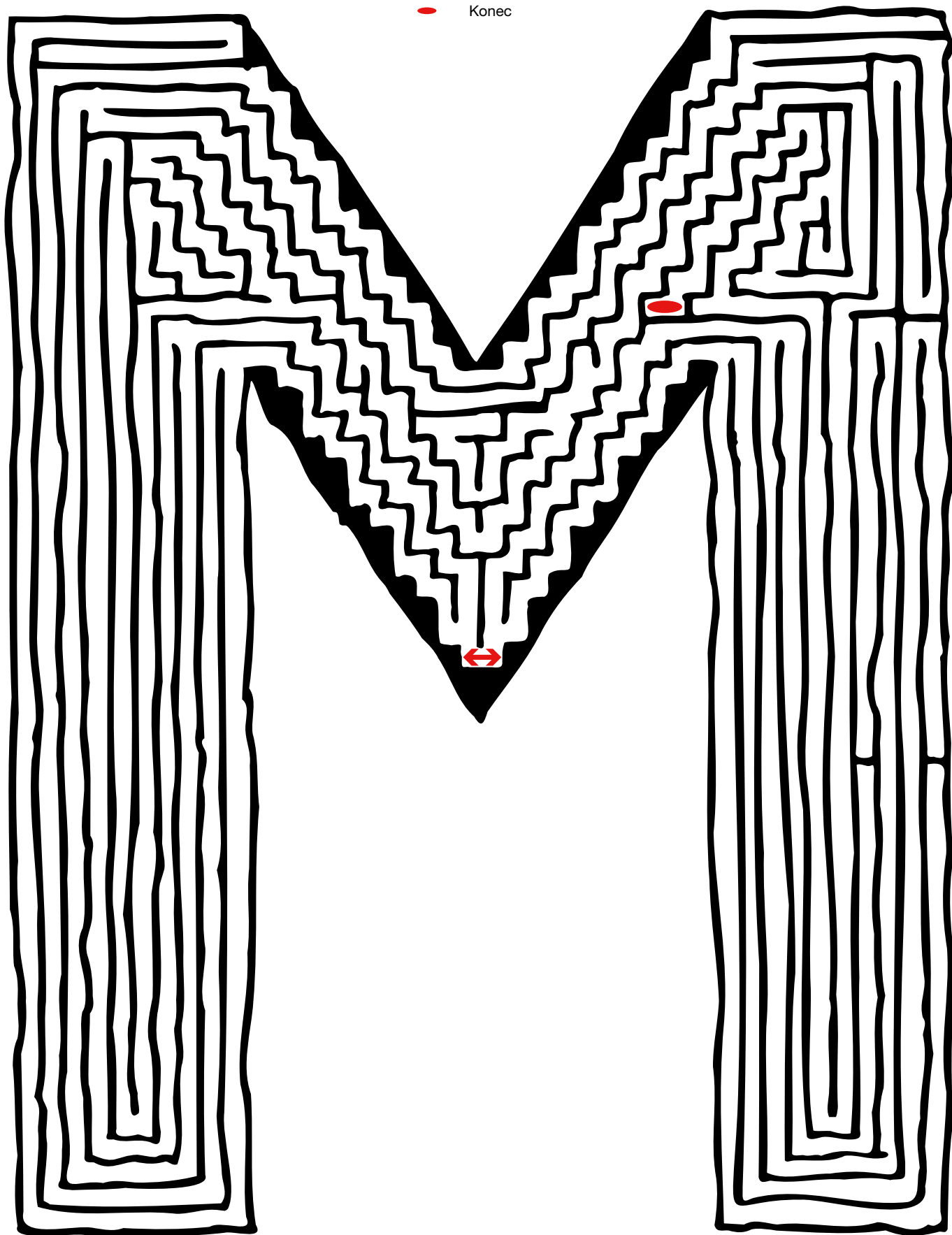
Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu magazin.mensa.cz. Archiv všech čísel, včetně časopisů Mensy International, naleznete na intranetu Mensy intranet.mensa.cz.

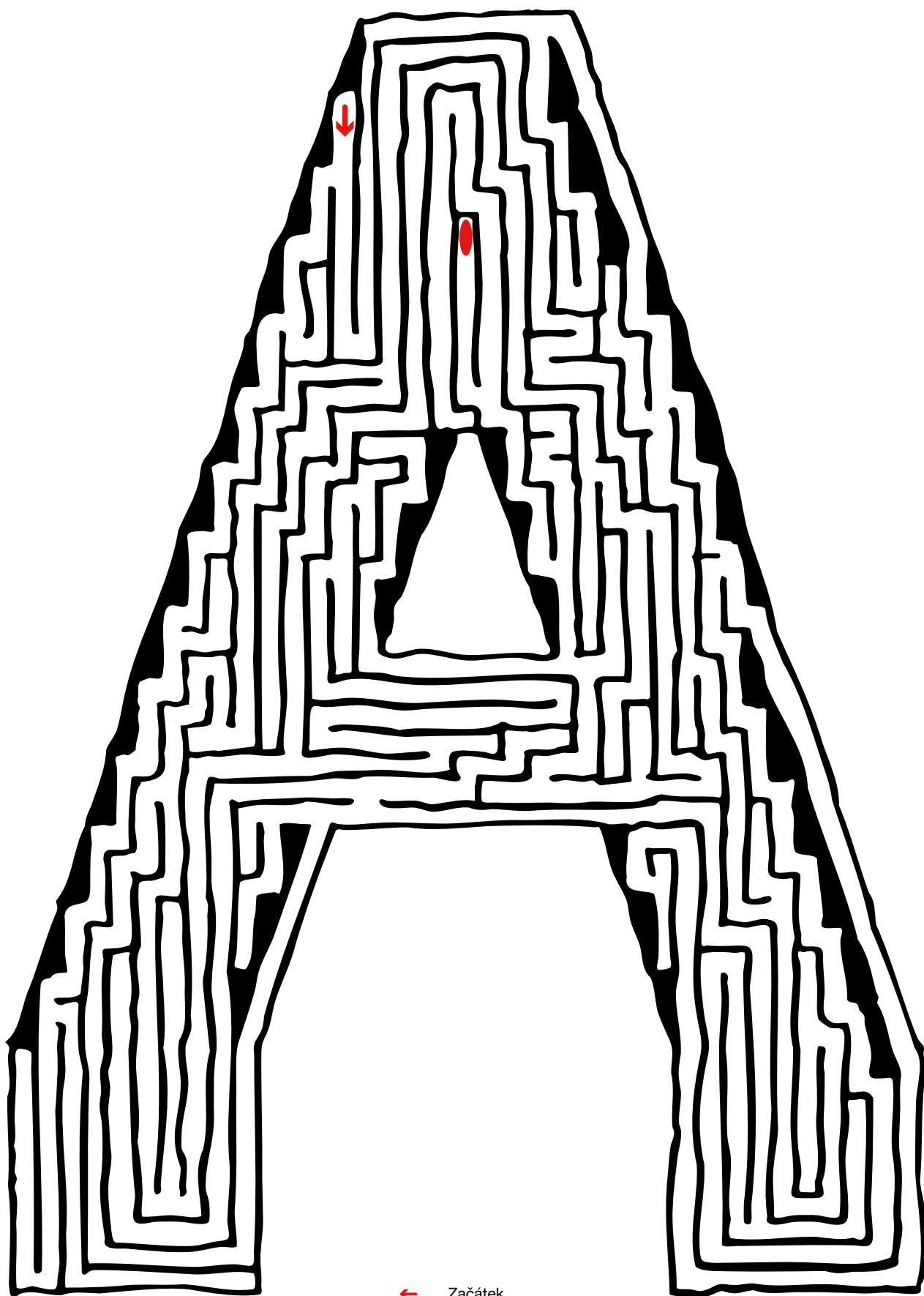
Vydavatel: Mensa Česko, Španielova 1111, 163 00 Praha 6; **Grafika:** Ateliér Falátek, s.r.o., Prokopova 2219/19, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň; **ISSN** 1211-8877; Evidence periodického tisku MK ČR E 22252; © Mensa České republiky, 2025.

Na tomto čísle se podíleli: Nina Bočková, Jana Elbelová, Eva Erbová, Marcela Fatrová, Ladislava Fialová, Lenka Filová, Marta Frydrychová, Hana Kalusová, Martina Krosesková, David Kocman, Jaroslav Kocman, Zuzana Kořínková, Marek Kovář, Tomáš Kubeš, Eliška Anna Kubičková, Vladka Laštůvková, Matěj Libal, Petr Mazal, Lucie Měchurová, Jana Middleton, Kristýna Mothejšíková, Milada Pytelová, Jiří Rak, Vladimír Rolčík, Dagmar Srbová, Vít Švachouček, Jana Tiilová, Václav Verner, Markéta Vítková, Pavel Vlašánek, Stanislav Wolf.

Titulka: Anežka Dostálová, mensovní fotosoutěž 2022.

← Začátek
• Konec

← Začátek
● Konec